

A létesítő okirat módosítása érvénytelensége megállapításának nincs helye a taggyűlés összehívásával, a napirendi pontok meghatározásával, valamint a módosításokat a cégjegyzékbe bejegyző eljárással kapcsolatos kifogásokra alapítottan [2006. évi IV. tv. (Gt.) 45. § (1) és (3) bek., 2006. évi V. tv. (Ctv.) 70. § (1) bek., Ptk. 200. § (2) bek.].

A cégbíróság az alperest 2001. november 6-án jegyezte be a cégnyilvántartásba. Az alperes 2002. május 3-án kelt módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt társasági szerződése szerint az ügyvezető K.K., akit a taggyűlés ötéves határozott időtartamra választott meg.

K.K. a 2007. június 20-án kelt taggyűlési meghívóban a taggyűlést 2007. augusztus 10. napjának 17 órájára hívta össze. A meghívóban a határozatképtelenség miatt megismételt taggyűlés időpontját ugyanennek a napnak 18 órájára tűzte ki. A napirendi pontok között szerepelt K.K. ügyvezetői megbízatásának meghosszabbítása, illetve ügyvezetővé választása, valamint az alperesnek a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: új Gt.) hatálya alá helyezése, a társasági szerződés törvény rendelkezéseinek megfelelő módosítása, valamint az új Gt.-vel összhangban álló, egységes szerkezetbe foglalt társasági szerződés elfogadása. Ebben az időszakban az alperes tagjai: K.K. (szavazati jog mértéke: 100 db), aki ügyvezető is, a felperes (szavazati jog mértéke: 50 db), N.Gy.I. (szavazati jog mértéke: 100 db), valamint dr. G.Z.J. (szavazati jog mértéke: 50 db). A taggyűlésről egy feljegyzés készült, amely szerint a felperes és dr. G.Z.J. szabályszerű meghatalmazás hiányában nem képviseltették magukat, ezért a taggyűlés határozatképtelen.

K.K. ügyvezető a 2007. augusztus 16-án kelt taggyűlési meghívóban - a 2007. augusztus 10-én kelt meghívóban szereplő napirendi pontokkal egyezően - ismét összehívta a taggyűlést. A meghívó a 2007. augusztus 10. napjára összehívott taggyűlés határozatképtelensége miatt a megismételt taggyűlés időpontját 2007. szeptember 7. napjának 9 órájában határozta meg. K.K. ügyvezető tájékoztatta a tagokat arról is, hogy a megismételt taggyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

A 2007. szeptember 7-én tartott megismételt taggyűlésen - az arról készült jegyzőkönyv tanúsága szerint - a tagok közül nem jelent meg a felperes, valamint dr. G.Z.J. A taggyűlés 2/2007. (09.07.) számú határozatával K.K.-t ötéves időtartamra az alperes ügyvezetőjévé választotta. Az alperes a társasági szerződését az új Gt. hatálybalépése óta nem módosította, így a fenti időszak során a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: régi Gt.) hatálya alá tartozott, ezért a taggyűlés az új Gt. 336. § (2) bekezdése értelmében a társasági szerződést az új Gt. rendelkezéseihez igazítva módosította és elfogadta az egységes szerkezetbe foglalt társasági szerződést. A cégbíróság a 2008. október 20-án kelt végzésével jegyezte be a társasági szerződés módosítását a cégjegyzékbe, amely a Céglőny 2008. november 13-i számában jelent meg. A felperes a 2008. november 12-én benyújtott keresetében a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 70. §-a alapján a társasági szerződés módosítása érvénytelenségének megállapítását kérte. Álláspontja szerint a társasági szerződés számos okból jogszabálysértő.

Sérlemzte a megismételt taggyűlés időpontját, mivel a 2007. augusztus 16-i taggyűlési meghívó értelmében a megismételt taggyűlést még aznap meg kellett volna tartani. Az ügyvezető azonban ismét küldött meghívót és egy újabb dátumot határozott meg a megismételt taggyűlés időpontjának, így a megismételt taggyűlés megtartására a módosítandó társasági szerződésben biztosított 15 napos határidőn túl került sor. Kiemelte azt is, hogy K.K. a taggyűlés összehívásakor már nem volt ügyvezetője az alperesnek, ezért a taggyűlést a régi Gt. 158. § (3) bekezdése értelmében a cégbíróságnak kellett volna összehívnia a hitelező vagy tag kérelmére. A szabálytalan összehívásból kifolyólag a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján jogszabályba ütközőnek és semmisnek tartotta a megismételt taggyűlésen hozott döntéseket.

A társasági szerződés módosítását azért is érvénytelennek tartotta, mivel a taggyűlés olyan kérdésekben is döntött, amelyek a meghívó napirendi pontjai közt nem szerepeltek. Ide sorolta az új

szerkezetű és tartalmú társasági szerződés elfogadását, amelyről álláspontja szerint csak akkor lehetett volna tárgyalni, ha a valamennyi tag jelen lett volna a taggyűlésen és valamennyien hozzájárultak volna a napirendi pontok között nem szereplő kérdések megvitatásához. Felsorolta azokat a módosító rendelkezéseket, amelyek a véleménye szerint lényeges eltérést jelentenek a módosítás előtti szöveghez képest. Kiemelte, hogy az új Gt. 336. § (2) bekezdése csak a törvény kógens szabályaiba ütköző részek tekintetében rendeli el a módosítást. Ehhez képest a meghívóban szereplő „a törvény rendelkezéseihez igazítás” kifejezést nehezen értelmezhetőnek tartotta. Az érvénytelenség körében kiemelte azt is, hogy az egységes szerkezetbe foglalt társasági szerződés konkrét módosítást feltételez, amelyet a módosító okiratnak tartalmaznia kell és meg kell jelölnie a létesítő okirat változással érintett részeit, különben a jogi képviselőnek nincs mit egységes szerkezetbe foglalnia. Kérdéses, hogy mi alapján történt a létesítő okirat módosítása, mivel a taggyűlési jegyzőkönyv csak a Gt. 336. § (2) bekezdésére hivatkozik, így a társasági szerződés módosítása a Ctv. 51. §-ába is ütközik.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a cégbíróság dr. G.Z.J. tag kérelmére figyelmeztette az új ügyvezető megválasztásának szükségességére. E felszólításra tekintettel hívta össze K.K. a taggyűlést. A társasági szerződésnek a megismételt taggyűlés összehívására vonatkozó szabályait úgy értelmezte, hogy a 15 napos határidő a megismételt taggyűlésre szóló meghívó elküldésére vonatkozik, és nem arra, hogy 15 napon belül meg is kell tartani a taggyűlést. Visszautasította a társasági szerződés burkolt módosítására vonatkozó felperesi állítást. Álláspontja szerint nem volt szó új társasági szerződésről, csak összhangba hozták a létesítő okiratot az új Gt. rendelkezéseivel. A felperes által felsorolt módosításokra a társaság törvényes működése érdekében volt szükség.

Hangoztatta, hogy jogszerűen járt el a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt társasági szerződés cégbírósághoz való benyújtásakor, mivel az joghatás kiváltására alkalmas okirat, a külön szerződésmódosítást a taggyűlési jegyzőkönyv pótolja. A taggyűlés megtárgyalta és elfogadta a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt létesítő okiratot. Álláspontja szerint a felperes a keresetében szándékosan összekeveri a létesítő okirat módosítása érvénytelenségének megállapítása iránti pert a taggyűlési határozat bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárással. A taggyűlési határozat jogszabálysértésre hivatkozik, de a létesítő okirat módosítása érvénytelenségének megállapítását kéri, ezért valójában a felperes elmulasztotta a keresetindítási határidőt.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes 2007. szeptember 7. napján kelt létesítő okirat módosítása érvénytelen. A létesítő okirat módosítását az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 90 napig hatályossá nyilvánította. Rendelkezett az ítélet jogerőre emelkedésétől követően a cégbíróság megkereséséről azért, hogy a törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva hivatalból törölje az alperes cégjegyzékéből a létesítő okirat módosítással érintett cégjegyzékadatokat, az ítélet jogerőre emelkedésétől számítottan eltelt 90 napos hatállyal. Az ítélet indokolása szerint a taggyűlés összehívására és megtartására a régi Gt. szabályait kell alkalmazni. A taggyűlés összehívása és megtartása jogszabályba ütköző módon történt, mert a taggyűlési meghívók megküldésekor K.K. már nem töltött be ügyvezetői tisztséget az alperesnél, a mandátuma 2007. május 3-án lejárt. A taggyűlést csak a cégbíróság hívhatta volna össze, valamint a szabálytalanul összehívott taggyűlés kizárólag a régi Gt. 153. § (4) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén hozhatott volna határozatot. Megállapította, hogy a taggyűlés szabálytalan összehívása és megtartása miatt a társasági szerződésmódosítás is jogszabályba ütközik és a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmisnek minősül.

A társasági szerződés módosítását jogszabályba ütközőnek ítélte meg azért is, mert a taggyűlési meghívóban nem szerepelt egy új tartalmú és szerkezetű társasági szerződés elfogadása, tehát ebben a kérdésben nem is lehetett volna döntést hozni. A társasági szerződésmódosítás tehát a régi Gt. 153. § (4) bekezdését is megsértette. Az új Gt. 336. § (2) bekezdése a társasági szerződést kizárólag a törvény kógens szabályaiba ütköző része tekintetében rendeli módosítani. A meghívóban szereplő

„törvény rendelkezéseihez igazítás" kifejezés csak konkrét szerződéses rendelkezés esetében értelmezhető.

Alaptalannak találta a keresetnek azt a részét, amelyben a felperes azt kifogásolta, hogy az alperes a cégbíróshoz csak egységes szerkezetbe foglalt létesítő okiratot nyújtott be. Egyetértett azzal az alperesi védekezéssel, hogy a külön módosító létesítő okiratot pótolja a taggyűlési jegyzőkönyv. Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen a határozat megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Előadta, hogy a cégbíróshoz kötelezése alapján került sor a taggyűlés összehívására, ezért szabályszerű keretek között zajlott le a taggyűlés, amely a megismételt jellegéből adódóan a jelenlévő tagok számára tekintet nélkül határozatképes. Hangsúlyozta, hogy a társaság törvényes működésének helyreállítását a felperes megakadályozta, amelyet nem vizsgált és értékelt az elsőfokú bíróság. Súlyosan jogsértőnek tartotta azt, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése és 7. § (2) bekezdése szerint nem okta ki (mint jogi képviselő nélkül eljáró felet) és a 8. § (1)-(2) bekezdésében foglalt kötelezettségét sem teljesítette.

A felperes a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

A cég bejegyzését követően a létesítő okirat cégjegyzékadattal össze nem függő módosítása érvénytelenségének megállapítása a Ptk-ban foglalt rendelkezések alapján kérhető [Ctv. 70. § (1) bekezdése].

A Ptk. értelmében a szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt többféle ok alapján lehet pert indítani. Az érvénytelenségi okok megnyilvánulhatnak a szerződési akaratban (például tévedés, megtévesztés, cselekvőképesség hiánya), alaki hibákban (jogszabály által megkövetelt írásbeli forma figyelmen kívül hagyása), a szerződés tartalmi hibáiban (lehetetlen célra irányuló vagy jogszabályba ütköző feltételeket tartalmazó szerződések). Az érvénytelen szerződés alkalmatlan a szerződő felek által célzott joghatás kiváltására.

Az elsőfokú bíróság a taggyűlés összehívásának és megtartásának jogszabályba ütközése miatt a társasági szerződés módosítását a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmisnek minősítette. Az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalakor nem volt tekintettel arra, hogy a Ctv. 70. §-a alapján indított pert el kell határolni a társasági határozatok bírósági felülvizsgálata iránti pertől.

Utóbbi esetben arra hivatkozással lehet a keresetet előterjeszteni, hogy a határozat a Gt., vagy más jogszabály rendelkezéseibe, illetve a társasági szerződésbe ütközik [új Gt. 45. § (1) bekezdés]. A pert a határozatról való tudomásszerzéstől számított harminc napon belül a gazdasági társaság ellen kell megindítani. A határozat meghozatalától számított kilencvennapos jogvesztő határidő elteltével a határozatot akkor sem lehet keresettel megtámadni, ha a perlésre jogosulttal azt nem közölték, illetve arról addig nem szerzett tudomást [új Gt. 45. § (3) bekezdés].

A Ctv. 70. § (1) bekezdése alapján a társasági szerződés módosítás érvénytelenségének megállapítása iránt indított perek sajátossága ezzel szemben egyrészt a hat hónapos perindítási határidő, másrészt az, hogy az érvénytelenségnek a cégjegyzékadattal össze nem függő módosításnál kell fennállnia.

A felperes a keresetében az érvénytelenség okát elsődlegesen a taggyűlés összehívásának jogszabályba ütközésében, másodlagosan a pontatlan napirendi pontokat tartalmazó taggyűlési meghívó miatt előálló jogsértésben, harmadlagosan az egységes szerkezetű társasági szerződés elkészítését megalapozó konkrét módosító létesítő okirat hiányában jelölte meg.

Az elsődleges és másodlagos kereseti kérelemben hivatkozott jogsértések szorosan összefüggnek a társasági határozat meghozatalát megelőző eljárási szabályok megtartásával, a taggyűlés összehívásának szabályszerűségével. Ezeket a kifogásokat jellemzően az új Gt. 45. §-a alapján indított perekben lehet vizsgálni. A társasági határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perekben ugyanis a társasági határozat hatályon kívül helyezését, a határozat tartalmának

jogszabályba vagy társasági szerződésbe ütközésén kívül, a határozat meghozatalát megelőzően vagy a határozat meghozatala során megvalósított eljárási szabálysértés is eredményezheti. A felperes tehát a taggyűlés összehívásával, a napirendi pontok meghatározásával kapcsolatos és általa megjelölt szabálytalanságokat az új Gt. 45. §-a alapján előterjesztett keresetben hozhatja fel eredményesen.

A felperes harmadlagos kereseti kérelmében előadott jogsértés a változások cégjegyzékbe történő bejegyzési eljárásával kapcsolatos, amelyet a változásbejegyzést elrendelő végzés hatályon kívül helyezése iránt indított perben lehet vizsgálat tárgyává tenni.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 200. § (2) bekezdésére hivatkozással állapította meg a társasági szerződés módosításának érvénytelenségét úgy, hogy a módosító rendelkezések egyikének sem állapította meg a jogszabályba ütközését, és ilyenre a felperes sem hivatkozott a keresetében. A felperes keresetében előadott jogsértések vizsgálatára és kiküszöbölésére a Ctv. 70. § (1) bekezdése alapján indult peres eljárásban nincs lehetőség.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

(Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.480/2010/5.)